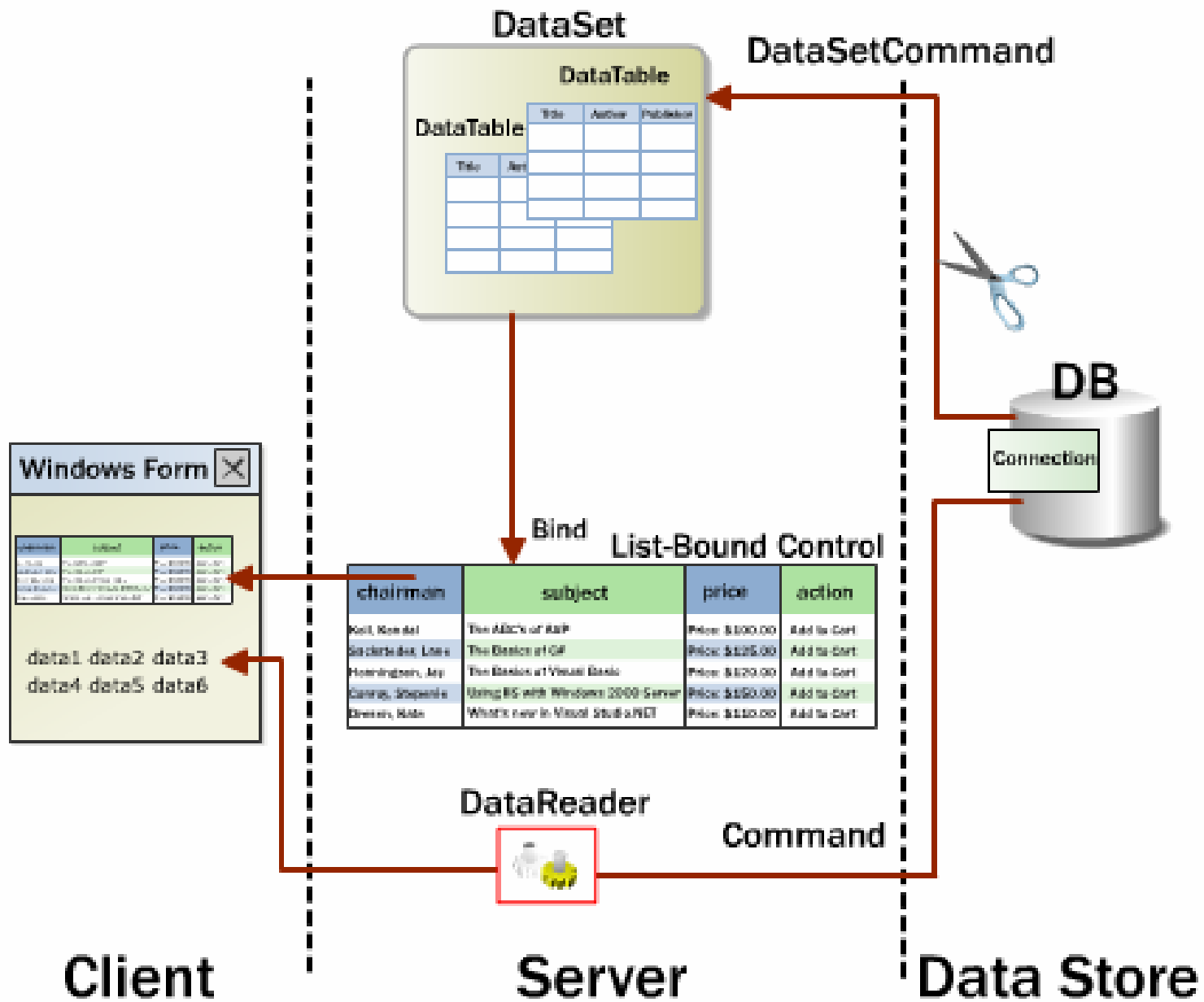

Работа с бази данни в Windows приложения

ADO.NET (*System.Data*) – класове за търсене и актуализация на бази данни в .NET приложения.

Видове бази данни:

- а) Microsoft SQL Server;
- б) OLE DB;
- в) Microsoft Exchange Server;
- г) XML документи.

ADO.NET Обекти

Доставчик на данни – служи като мост между приложението и източника на данни.

Предназначение:

- **извлича данни от източника на данни;**
- **съгласува промените на данните с данните в източника.**

Visual Studio 2003

Microsoft OLE DB Provider for SQL Server   **(SQL Server)**

Microsoft JET 4.0 OLE DB Provider   **(MS Access)**

Visual Studio 2005

.NET Framework Data Provider for SQL Server

.NET Framework Data Provider for OLE DB

Обекти	Описание
Connection	Представя връзка към базата данни.
Command	Осъществява директен достъп до базата данни. Съдържа колекция Parameters , която попълва входните и изходните аргументи на SQL операторите или съхранените процедури.
DataReader	Бърз курсор, който се движи само напред сред поток от редове.
DataSet	Представя локално копие на данните от източника; има структура, подобна на релационните бази данни; изразява йерархичния обектен модел от таблици, редове, стълбове, ограничения и релации, дефинирани за множеството от данни.
DataAdapter	Служи като мост между DataSet и източника на данни за извличане и запазване на данни.

Обект Connection

Представя връзката към базата данни.

Обект	Източник на база данни	Доставчик
SqlConnection	MS SQL Server v.7	.NET Framework Data Provider for SQL Server
OleDbConnection	OLE DB or Microsoft SQL Server	.NET Framework Data Provider for OLE DB
OdbcConnection	ODBC	.NET Framework Data Provider for ODBC
OracleConnection	Oracle	.NET Framework Data Provider for Oracle

СВОЙСТВО

ConnectionString

Определя връзката към определена база данни

```
SqlConnection sqlConnection1 = new SqlConnection();
```

(Visual Studio 2003)

```
sqlConnection1.ConnectionString =  
    "workstation id=<име на работна станция>; packet size=4096;"  
    + "integrated security=SSPI;"  
    + "data source=\"<име на източника на данни>\";"  
    + "persist security info=False;"  
    + "initial catalog=<име на база данни>;";
```

(Visual Studio 2005)

```
sqlConnection1.ConnectionString =  
    "Data Source=<име на източника на данни>;"  
    + " Initial Catalog=<име на база данни>;"  
    + " Integrated Security=True";
```

Обект Command

Използва **SQL** оператори или съхранени процедури, за да извлече данните и получените множества се връщат под формата на потоци, които могат да се

- четат от **DataReader** или
- разположат в **DataSet** обекти.

Command обект

Източник на данни

SqlCommand

MS SQL Server v.7

OleDbCommand

OLE DB or Microsoft SQL Server

OdbcCommand

ODBC

OracleCommand

Oracle

```
public virtual int ExecuteNonQuery();
```

Методът **ExecuteNonQuery** изпълнява **SQL** оператор за реализираната връзка и връща броя на резултантните редове.

Обект DataReader

Чете данни от потока.

DataReader обект

Източник на данни

SqlDataReader

MS SQL Server v.7

OleDbDataReader

OLE DB or Microsoft SQL Server

OdbcDataReader

ODBC

OracleDataReader

Oracle

```
public xxxDataReader ExecuteReader ()
```

Методът `Command.ExecuteReader` връща `DataReader` обект. Изпълнява `SELECT` оператор или съхранена процедура, която съдържа `SELECT` оператор. Когато приложението обработва резултантното множество с `DataReader`, връзката остава заета и когато обработката завърши, `DataReader` трябва да бъде затворен.

Обект **DataAdapter**

Представя локално копие на данни от източника на данни. Служи като мост между **DataSet и източника на данни.**

DataAdapter обект

Източник на данни

SqlDataAdapter

MS SQL Server v.7

OleDbDataAdapter

OLE DB or Microsoft SQL Server

OdbcDataAdapter

ODBC

OracleDataAdapter

Oracle

DataAdapter представя множество от команди и връзки, за да запълни **DataSet** и да обнови източника на данни.

Метод Fill – добавя/опреснява редовете в **dataSet**, като използва името на **DataSet** и създава таблица **DataTable** с име "Table"; връща броя на тези редове.

```
public abstract int Fill( DataSet dataSet );
```

Метод Update – извиква съответните оператори **INSERT**, **UPDATE** или **DELETE** за всеки добавен, обновен или изтрит ред в определеното **DataSet** от таблицата **DataTable** с име "Table"; връща броя на тези редове.

```
public abstract int Update( DataSet dataSet );
```

Свойства:

SelectCommand – връща данните от източника; използва се от метода **Fill**, за да избере записи от базата данни и ги разположи в **DataSet**;

InsertCommand – използва се от метода **Update**, за да вмъкне нови записи в базата данни, които съответстват на нови редове в **DataSet**.

DeleteCommand – използва се от метода **Update**, за да изтрие записи от базата данни, които съответстват на изтрита редове в **DataSet**.

UpdateCommand – използва се от метода **Update**, за да обнови записи в базата данни, които съответстват на модифицирани редове в **DataSet**.

InsertCommand, **UpdateCommand** и **DeleteCommand** се използват за промяна на данните в източника.

TableMappings – колекция за съответствието между върнатите записи и **DataSet**.

Обект DataSet

Представя данните в локална кеш памет, която функционира като релационен изглед на данните с прекъснатата връзка. Не е необходима активна връзка, за да може приложението да изобрази и да обработи данните в DataSet. Тази архитектура използва ресурсите на базата данни само при четене от и при запис в източника на данни.

Свойства

Tables Връща колекция от DataTable обекти.

Relations Връща колекция от DataRelation обекти.

Методи

Clear Изчиства данните от DataSet чрез премахване на всички редове във всички таблици.

Обект DataTable

Представя таблиците в DataSet.

Свойства

- Columns** Връща колекция от DataColumn обекти.
- Rows** Връща колекция от DataRow обекти.
- Constraints** Връща колекция от Constraint обекти (UniqueConstraint и ForeignKeyConstraint), представящи ограничения за DataColumn обекти.
- ChildRelations** Връща колекция от DataRelation обекти, представящи отношение към стълб в друга таблица в DataSet (за да се създадат връзки между първични ключове и външни ключове в таблиците).

Обект DataColumn

Представя стълбовете в DataTable.

Свойтсво

DataType Определя вида на данните, които съдържа всеки стълб.

Обект DataRow

Представя редовете в DataSet.

Типизиран DataSet

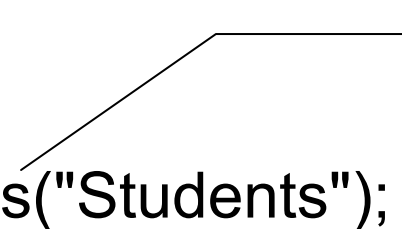
Наследява базовия клас DataSet.

Осигурява проверка на типа по време на компилация.

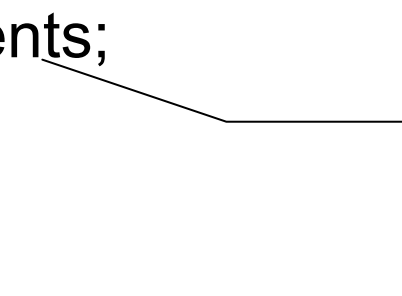
Осигурява по-бърз достъп до таблици и стълбове в DataSet чрез име вместо чрез методи, основани на колекции.

```
studentsDataSet1.Tables("Students");
```

```
studentsDataSet1.Students;
```


Нетипизиран DataSet –
достъп чрез колекция по
време на изпълнение

Типизиран DataSet –
директен достъп по време на
компилация

Генерира се от XML Schema (.xsd) файлове чрез използване на XSD.exe.

Обект DbCommandBuilder (Visual Studio 2005)

Генерира автоматично команди за единствена таблица, които се използват за съгласуване на промените, направени в DataSet, със съответната таблица.

DbCommandBuilder обект	Източник на данни
SqlCommandBuilder	MS SQL Server v.7
OleDbCommandBuilder	OLE DB or Microsoft SQL Server
OdbcCommandBuilder	ODBC
OracleCommandBuilder	Oracle

Контрол **DataGrid** (Visual Studio 2003)

Изобразява данните като таблица от редове и стълбове. Контролът е свързан към източник на данни с единствена таблица или с много таблици. Изобразява йерархичните отношения между таблици. Контролът осигурява потребителски интерфейс за **DataSet**, навигация между свързаните таблици и възможности за разширено форматиране и редкатиране.

Свойства:

DataSource	Връща/установява източника (DataTable , DataSet , т.н.), съдържащ списък от стойности, използвани за попълване на елементите в контрола.
DataMember	Връща/установява името на списък или таблица в източника на данни.

Метод:

```
public void SetDataBinding(object dataSource,  
                           string dataMember);
```

Установява свойствата DataSource и DataMember по време на изпълнение.

Контрол **DataGridView** (Visual Studio 2005)

Изобразява данните в потребителска таблица (замества и добавя функционалност към контрола **DataGrid**).

Свойства:

- DataMember** Връща/установява името на списък или таблица в източника на данни, за който контролът **DataGridView** изобразява данните.
- DataSource** Връща/установява източника, чиито данни се изобразяват в **DataGridView**. Предпочитаният източник на данни е компонентата **BindingSource**.

Компонента **BindingSource** (Visual Studio 2005)

Капсулира източник на данни за форма.

Свойства:

- DataMember** Връща/установява списък в източника на данни, към който се осъществява връзка.
- DataSource** Връща/установява източника на данни, към който се осъществява връзка.

Контрол **BindingNavigator** (Visual Studio 2005)

Представя навигацията и работата с графичния потребителски интерфейс на контролите на форма, които са свързани към данните.

BindingNavigator се използва с компонентата **BindingSource** за взаимодействие със записите.

Свойства:

BindingSource

Връща/установява компонентата **BindingSource**, която е източник на данни.

Контрол **TableAdapter** (Visual Studio 2005)

Осигурява взаимодействие между приложението и базата данни чрез изпълнение на SQL оператори и съхранени процедури.

Създава се с **Dataset Designer** за силно типизирани **DataSet**:

- при създаване на нов **DataSet** чрез **Data Source Configuration Wizard**;
- в съществуващи **DataSet** чрез **TableAdapter Configuration Wizard**;
- чрез влачене на обекти на базата данни от **Server Explorer** в **Dataset Designer**.

Методите **TableAdapter.Insert**, **TableAdapter.Update**, и **TableAdapter.Delete** могат директно да се извикват за обработка на данните в базата данни.

Контрол **ToolStrip** (Visual Studio 2005)

Осигурява контейнер за обекти на лента с инструменти в Windows.

ToolStrip е контейнер за:

- ToolStripButton
- ToolStripComboBox
- ToolStripSplitButton
- ToolStripLabel
- ToolStripSeparator
- ToolStripDropDownButton
- ToolStripProgressBar
- ToolStripTextBox

Попълване на DataSet – Използване на DataAdapter за попълване на DataSet (VisualStudio 2003)

// Декларации

```
SqlConnection sqlConnection1;
```

```
SqlDataAdapter sqlDataAdapter1;
```

```
SqlCommand sqlSelectCommand1;
```

```
SqlCommand sqlInsertCommand1;
```

```
SqlCommand sqlDeleteCommand1;
```

```
SqlCommand sqlUpdateCommand1;
```

```
DataSet dataSet11;
```

```
DataGrid dataGrid1;
```



```
// Инициализиране на връзката
sqlConnection1 = new SqlConnection();
sqlConnection1.ConnectionString =
    "workstation id=<име на работна станция>;
    packet size=4096;
    integrated security=SSPI;
    data source=\"<име на източник на данни>\";
    persist security info=False;
    initial catalog=<име на база данни>;
```

// Инициализиране на адаптера на данни

```
sqlDataAdapter1 = new SqlDataAdapter();  
sqlDataAdapter1.SelectCommand = sqlSelectCommand1;  
sqlDataAdapter1.InsertCommand = sqlInsertCommand1;  
sqlDataAdapter1.DeleteCommand = sqlDeleteCommand1;  
sqlDataAdapter1.UpdateCommand = sqlUpdateCommand1;  
sqlDataAdapter1.TableMappings.AddRange  
(new System.Data.Common.DataTableMapping[]  
  { new System.Data.Common.DataTableMapping  
    ("<име на таблица от източника на данни>",  
     "<име на таблица от DataSet>",  
     new System.Data.Common.DataColumnMapping[] {  
       new System.Data.Common.DataColumnMapping  
         ("<име на стълб от източника на данни>",  
          "<име на стълб от DataSet>"),  
       ...  
     }  
    )  
  }  
);
```

S3

е на таблиц
SB; 28.5.2004 г.

```
sqlSelectCommand1.CommandText = <текст на SQL SELECT оператор>;  
sqlSelectCommand1.Connection = sqlConnection1;  
sqlInsertCommand1.CommandText = <текст на SQL INSERT оператор>;  
sqlInsertCommand1.Connection = sqlConnection1;  
sqlDeleteCommand1.CommandText = <текст на SQL DELETE оператор>;  
sqlDeleteCommand1.Connection = sqlConnection1;  
sqlUpdateCommand1.CommandText = <текст на SQL UPDATE оператор>;  
sqlUpdateCommand1.Connection = sqlConnection1;
```

// SELECT оператор за заявка към базата данни

```
sqlDataAdapter1.SelectCommand.CommandText =  
<текст на SQL SELECT оператор>;
```

// Използване на метод Fill за попълване на таблица в DataSet

```
dataSet11.Clear();  
sqlDataAdapter1.Fill (dataSet11.Tables["<име на таблица>"]);
```

// Изобразяване на резултантния DataSet

```
dataGrid1.SetDataBinding (dataSet11, "<име на таблица>");
```

Попълване на DataSet – Използване на TableAdapter за попълване на DataSet (Visual Studio 2005)

```
System.ComponentModel.Container components =  
    new System.ComponentModel.Container ();
```

```
DBNameDataSet dataSet = new DBNameDataSet ();
```

```
BindingSource tableNameBindingSource = new BindingSource (components);  
tableNameBindingSource.DataMember = "TableName";  
tableNameBindingSource.DataSource = dataSet;
```

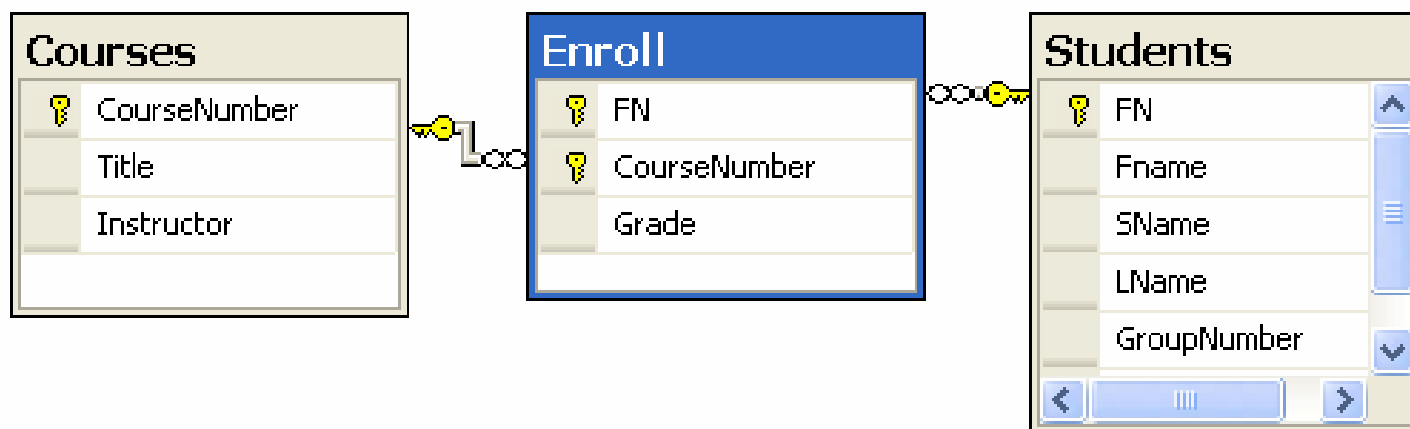
```
DBNameDataSetTableAdapters.TableNameTableAdapter  
    tableNameTableAdapter = new  
        DBNameDataSetTableAdapters.TableNameTableAdapter();  
tableNameTableAdapter.ClearBeforeFill = true;
```

```
BindingNavigator tableNameBindingNavigator =  
    new BindingNavigator (components);  
tableNameBindingNavigator.BindingSource = tableNameBindingSource;
```

```
DataGridView grid = new DataGridView();  
grid.DataSource = tableNameBindingSource;
```

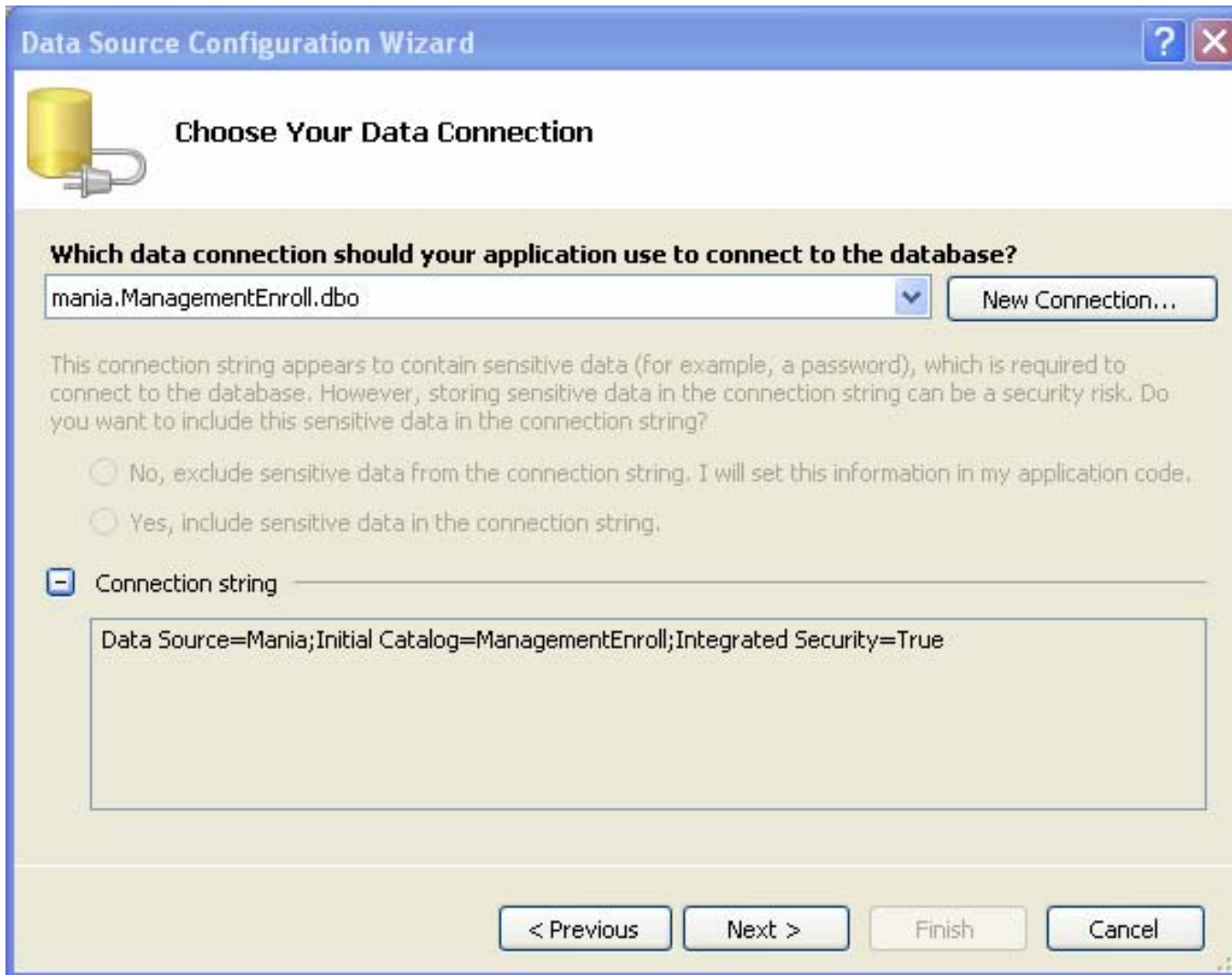
```
// Използване на метод Fill за попълване на таблица в DataSet  
tableNameTableAdapter.Fill (dataSet.TableName);
```

Пример: Изпълнение на проста заявка към базата данни **ManagementEnroll** (MS SQL Server като източник на данни), която извлича съдържанието на таблицата **Courses** и изобразява данните.

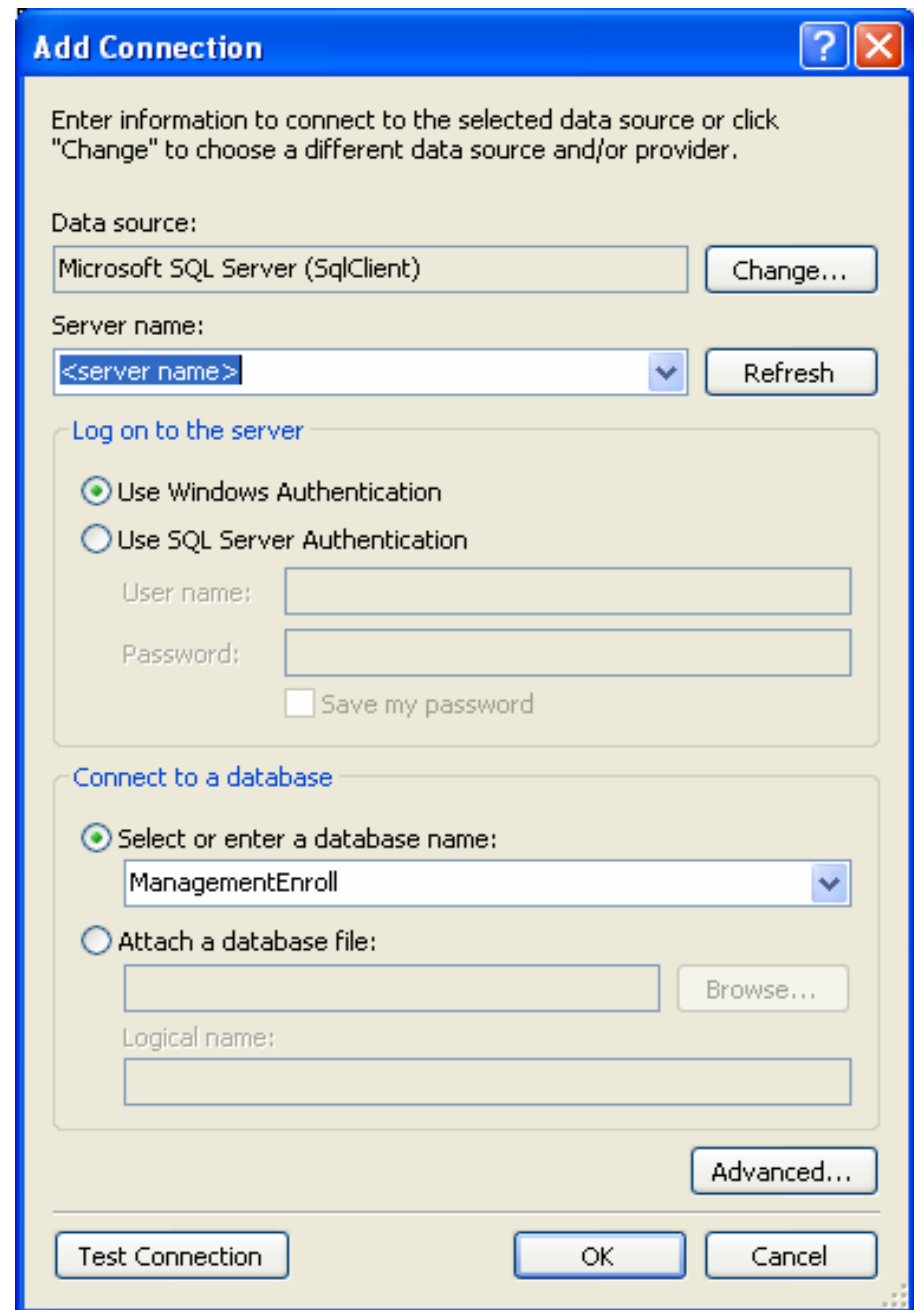
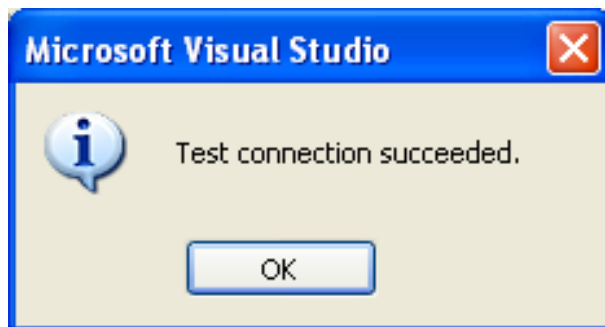

- 1. Създаване на нов Windows Application проект.**
- 2. Свързване на приложението към базата данни ManagementEnroll**
  - **Data ⇒ Add New Data Source ... ⇒
Data Source Configuration Wizard**
  - **<L> базата данни ⇒ Next ⇒
Choose Your Data Connection**

- ⇒ **New Connection ...**
Add Connection

- **Изчистване на бутона с отметка, за да се запази Connection string в приложението.**

- **⇒ Next**

Избор на обектите от базата данни

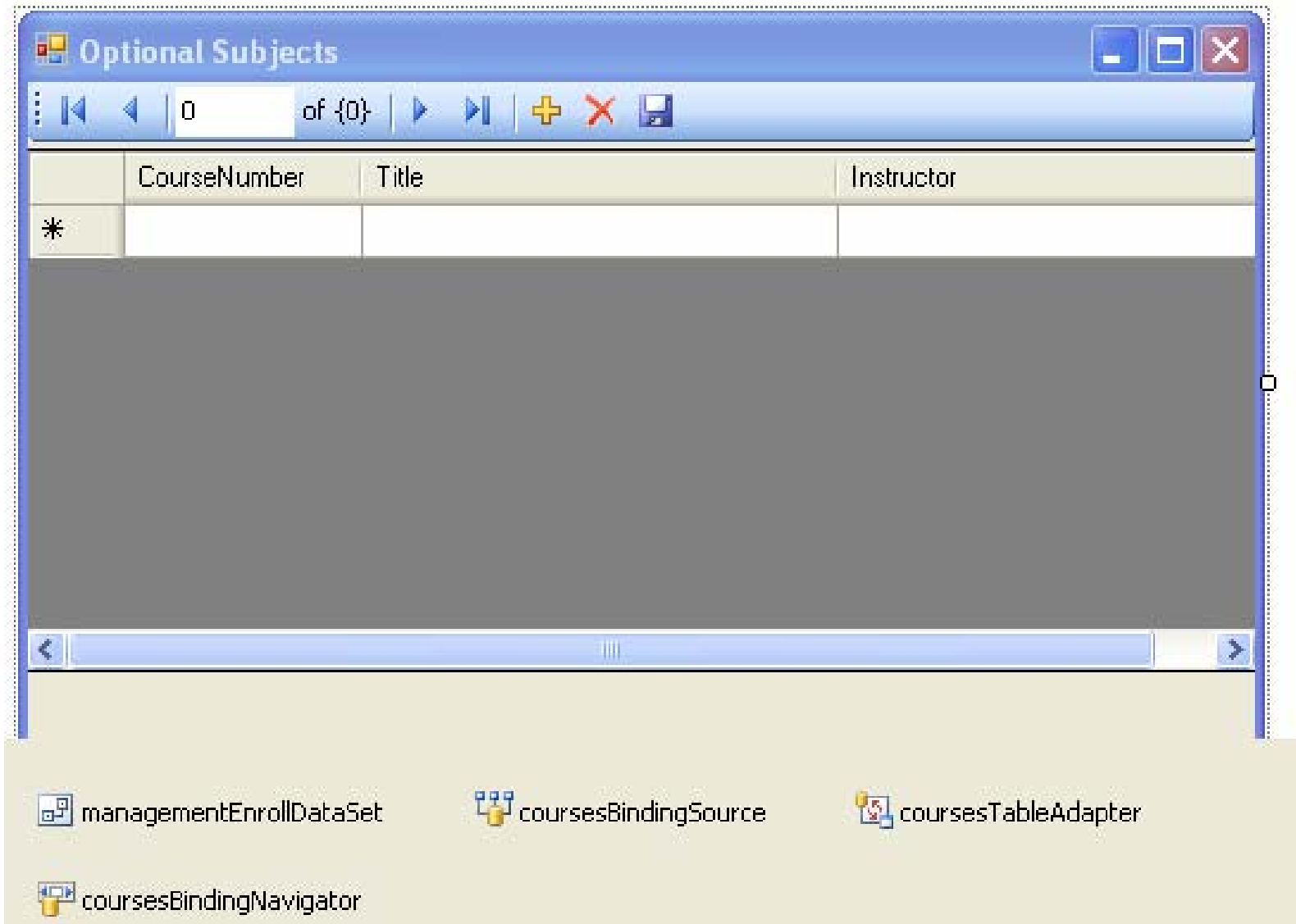
- **Избор на Courses от Tables**

⇒ Finish

- **Data ⇒ Show Data Sources**

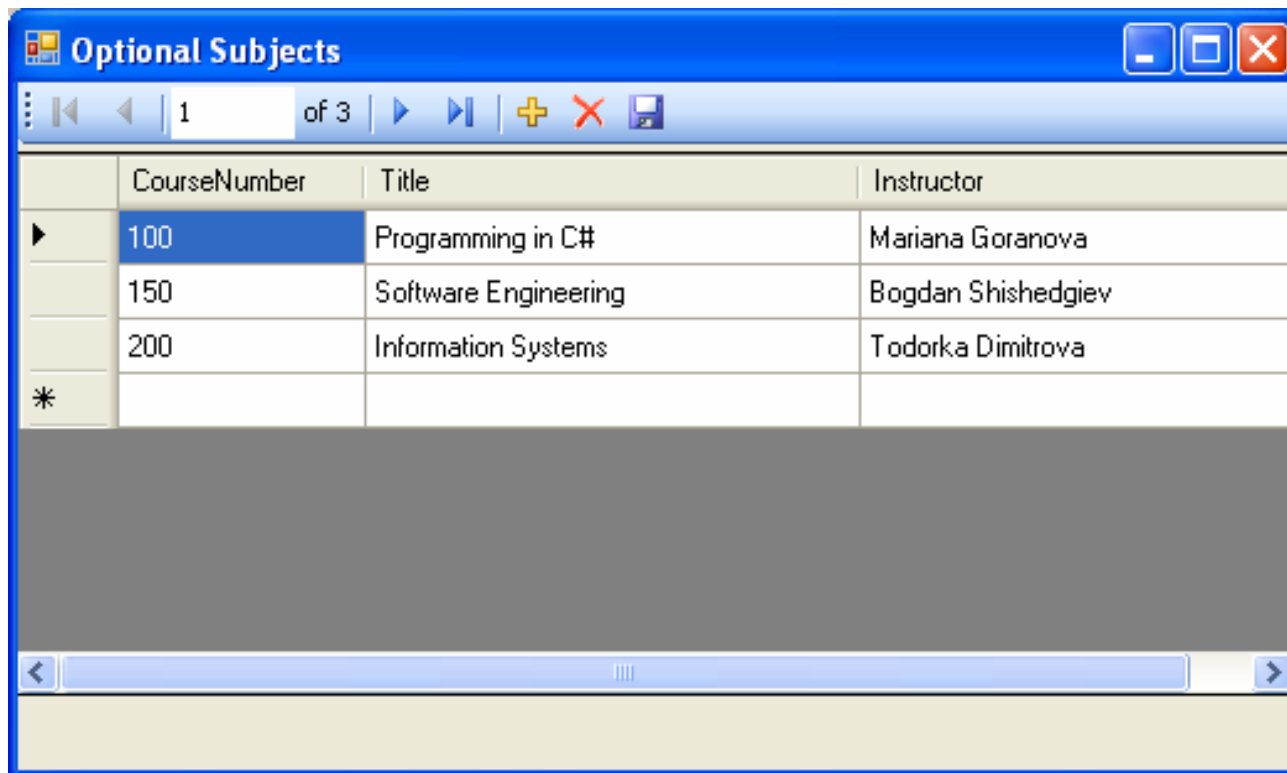
Източници на данни

- **Влачене на таблицата Courses**

Появяват се отдолу DataSet, BindingSource, TableAdapter, BindingNavigator. Във формата се появяват контролът DataGridView и контролът за навигация на записите.

3. Изпълнение на приложението

The screenshot shows a Windows application window titled "Optional Subjects". The window has a blue title bar with standard minimize, maximize, and close buttons. Below the title bar is a toolbar with navigation icons: a vertical ellipsis, a double left arrow, a single left arrow, a text box containing "1", the text "of 3", a single right arrow, a double right arrow, a plus sign, a red X, and a save icon. The main content area contains a table with the following data:

	CourseNumber	Title	Instructor
▶	100	Programming in C#	Mariana Goranova
	150	Software Engineering	Bogdan Shishedgiev
	200	Information Systems	Todorka Dimitrova
*			

Below the table is a large grey rectangular area, and at the bottom is a horizontal scrollbar.

```
using System;
using System.Collections.Generic;
using System.ComponentModel;
using System.Data;
using System.Drawing;
using System.Text;
using System.Windows.Forms;

namespace DatabaseManagementEnroll
{
    public partial class Form1 : Form
    {
        public Form1()
        {
            InitializeComponent();
        }
    }
}
```

```
private void coursesBindingNavigatorSaveItem_Click(object sender,  
                                                    EventArgs e)
```

```
{  
    this.Validate();  
    this.coursesBindingSource.EndEdit();  
    this.coursesTableAdapter.Update  
        (this.managementEnrollDataSet.Courses);  
}
```

```
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
```

```
{  
    this.coursesTableAdapter.Fill(this.managementEnrollDataSet.Courses);  
}
```

```
}
```

```
}
```

```
namespace DatabaseManagementEnroll
{
    partial class Form1
    {
        private System.ComponentModel.IContainer components = null;

        protected override void Dispose(bool disposing) { ... }

        #region Windows Form Designer generated code

        private void InitializeComponent()
        {
            this.components = new System.ComponentModel.Container();
            this.managementEnrollDataSet =
                new DatabaseManagementEnroll.ManagementEnrollDataSet();
            this.coursesBindingSource =
                new System.Windows.Forms.BindingSource(this.components);
            this.coursesTableAdapter =
                new DatabaseManagementEnroll.
                ManagementEnrollDataSetTableAdapters.CoursesTableAdapter();
            this.coursesBindingNavigator =
                new System.Windows.Forms.BindingNavigator(this.components);
```



```
this.coursesDataGridView =  
    new System.Windows.Forms.DataGridView();  
  
this.coursesBindingSource.DataMember = "Courses";  
this.coursesBindingSource.DataSource =  
    this.managementEnrollDataSet;  
  
this.coursesTableAdapter.ClearBeforeFill = true;  
  
this.coursesBindingNavigator.BindingSource =  
    this.coursesBindingSource;  
  
this.coursesDataGridView.DataSource = this.coursesBindingSource;  
  
this.Controls.Add(this.coursesDataGridView);  
this.Controls.Add(this.coursesBindingNavigator);  
this.Name = "Form1";  
this.Text = "Optional Subjects";  
this.Load += new System.EventHandler(this.Form1_Load);  
}  
#endregion
```

```
private ManagementEnrollDataSet managementEnrollDataSet;  
private System.Windows.Forms.BindingSource coursesBindingSource;  
private DatabaseManagementEnroll.  
    ManagementEnrollDataSetTableAdapters.CoursesTableAdapter  
    coursesTableAdapter;  
private System.Windows.Forms.BindingNavigator  
    coursesBindingNavigator;  
private System.Windows.Forms.DataGridView coursesDataGridView;
```

```
}  
}
```

Пример: Изпълнява SQL SELECT оператори за базата данни ManagementEnroll и изобразява резултатите в контрол DataGridView.

The screenshot shows a 'Database Queries' window with the following components:

- bindingNavigator1:** A navigation bar at the top with buttons for first, previous, next, last, and refresh, and a text box showing '0 of 0'.
- queryTextBox:** A text area containing the SQL query: `select * from courses where title = 'Programming in C#'`.
- submitButton:** A button labeled 'Execute Query'.
- dataGridView1:** A table displaying the query results.

	CourseNumber	Title	Instructor
▶	100	Programming in C#	Mariana Goranova
*			

bindingSource1

bindingNavigator1

```
using System;  
using System.Collections.Generic;  
using System.ComponentModel;  
using System.Data;  
using System.Drawing;  
using System.Text;  
using System.Windows.Forms;  
using System.Data.SqlClient;
```

```
namespace DatabaseQueries
```

```
{  
    public partial class Form1 : Form  
    {  
        public Form1()  
        { InitializeComponent(); }  
  
        private void submitButton_Click(object sender, EventArgs e)  
        {  
            dataGridView1.DataSource = bindingSource1;  
            GetData (queryTextBox.Text);  
        }  
    }  
}
```

```
private void GetData(string selectCommand)
{ try
  {
    // Декларация на инстанция на SqlDataAdapter с команда select
    // и connection string
    string connectionString = "Data Source=Mania;" +
      "Initial Catalog=ManagementEnroll;" +
      "Integrated Security=True";
    SqlDataAdapter adapter =
      new SqlDataAdapter(selectCommand, connectionString);

    // Декларация на инстанция на SqlCommandBuilder, за да
    // генерира автоматично команди за една таблица, използвани
    // от SqlDataAdapter
    SqlCommandBuilder commandBuilder =
      new SqlCommandBuilder(adapter);

    // Декларация на DataTable
    DataTable table = new DataTable();

    // Установяване на информация, използвана за сравнение на
    // низове в таблица
    table.Locale = System.Globalization.CultureInfo.InvariantCulture;
```

```
// Използване на метод Fill на адаптера за попълване на
// таблицата
adapter.Fill (table);

// Установяване на таблицата като източник на данни за
// bindingSource1
bindingSource1.DataSource = table;

// Установяване на свойството AutoResizeColumns на
// dataGridView1
dataGridView1.AutoResizeColumns (
    DataGridViewAutoSizeColumnsMode.AllCellsExceptHeader);
}
catch (SqlException e)
{    MessageBox.Show(e.Message);    }
}
}
```

Предаване на параметри на оператор **SELECT** – колекция **Parameters** на обект **Command**

// **SELECT** оператор – SQL клиент

```
sqlDataAdapter1.SelectCommand.CommandText=
```

```
"SELECT * FROM TABLE WHERE (Ключ=@Ключ)";
```

// Установяване на стойността за обновяване – свойство **Value**

```
sqlDataAdapter1.SelectCommand.Parameters["@Key"].Value = <стойност>;
```

```
sqlDataAdapter1.Fill(dataSet1.Tables["<име на таблица>"]);
```

// **SELECT** оператор – OLE или Odbc

```
oleDbDataAdapter1.SelectCommand.CommandText=
```

```
"SELECT * FROM TABLE WHERE (Ключ=?);"
```

Обновяване на данни в източник на данни – метод `Update`

Свойствата `InsertCommand`, `UpdateCommand` и `DeleteCommand` на `DataAdapter` определят промените чрез операторите `INSERT`, `UPDATE` и `DELETE`.
Колекцията `Parameters` предава информацията към обекта `Command`, за да определи стълба, типа на данните, размера и данните.

```
public SqlParameter Add (string parameterName,  
                        SqlDbType sqlDbType, int size, string sourceColumn);
```

Методът добавя параметър от тип `SqlParameter` към колекция с име `parameterName`, тип на данните `sqlDbType`, размер на стълба `size` и име на стълб в източника на данни `sourceColumn`.

// INSERT оператор – SQL клиент

```
sqlDataAdapter1.InsertCommand.CommandText=  
"INSERT INTO <име на таблица> (<атрибут1>, <атрибут2>)  
VALUES(@<атрибут1>, @<атрибут2>);"
```

// Добавяне на параметри чрез метод Add и установяване на техните
// стойности

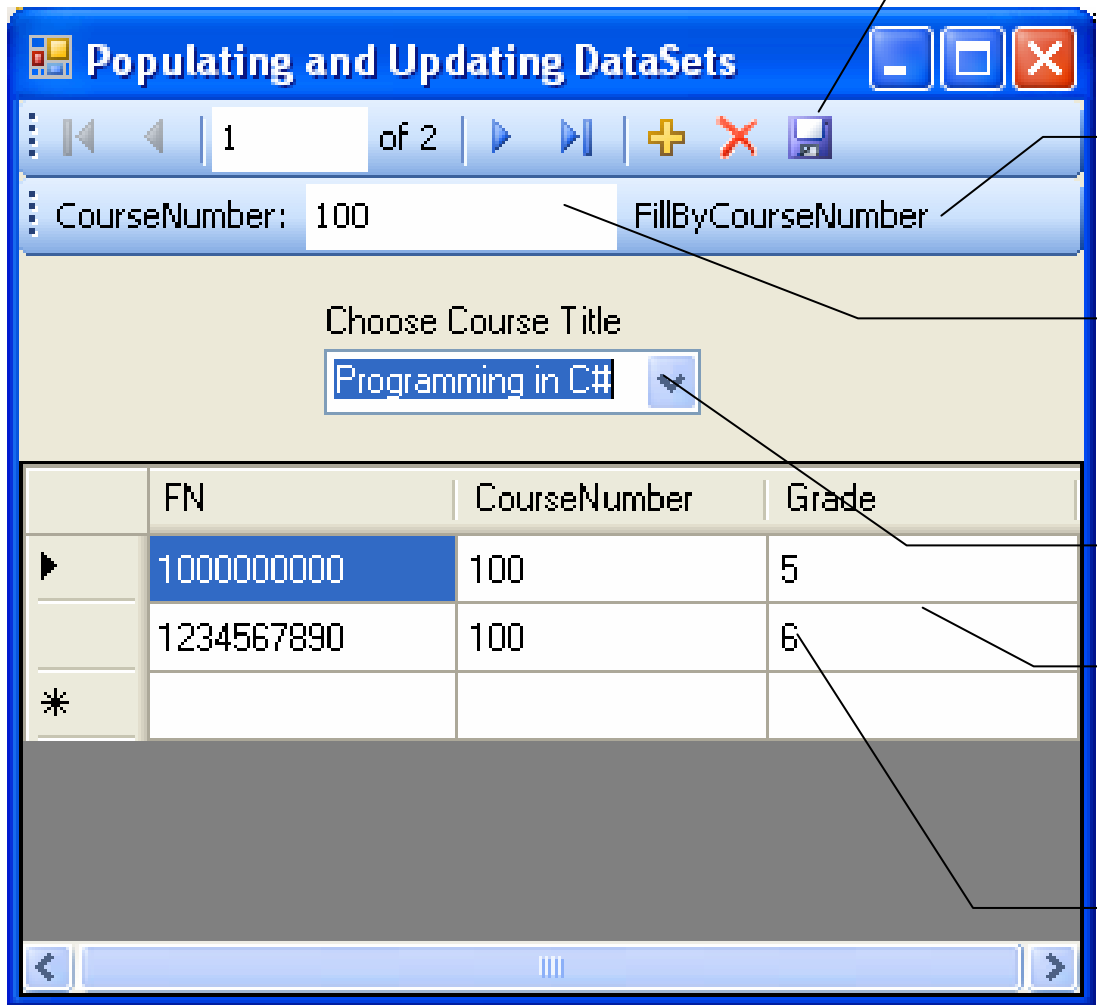
```
sqlDataAdapter1.InsertCommand.Parameters.Add  
("@<атрибут1>", SqlDbType.<тип>, <размер>).Value = <стойност>;  
sqlDataAdapter1.InsertCommand.Parameters.Add  
("@<атрибут2>", SqlDbType.<тип>, <размер>)= <стойност>;
```

// Обновяване на източника на данни

```
sqlDataAdapter1.Update(dataSet1, "<име на таблица>");
```

Пример: Попълване на DataSet и обновяване на базата данни с промени, направени в DataSet.

- 1. Попълване на DataSet с таблицата Enroll от базата данни ManagementEnroll чрез използване на кода, генериран от TableAdapter Query Configuration Wizard за таблицата Enroll.**
- 2. Създаване на нов DataSet и попълване с таблицата Courses. Необходимо е да се напише целият код за попълване на DataSet с таблицата Courses.**
- 3. Обновяване на базата данни с промените, направени в таблицата Enroll.**

Обновяване на данните в базата данни чрез натискане на бутона Save.

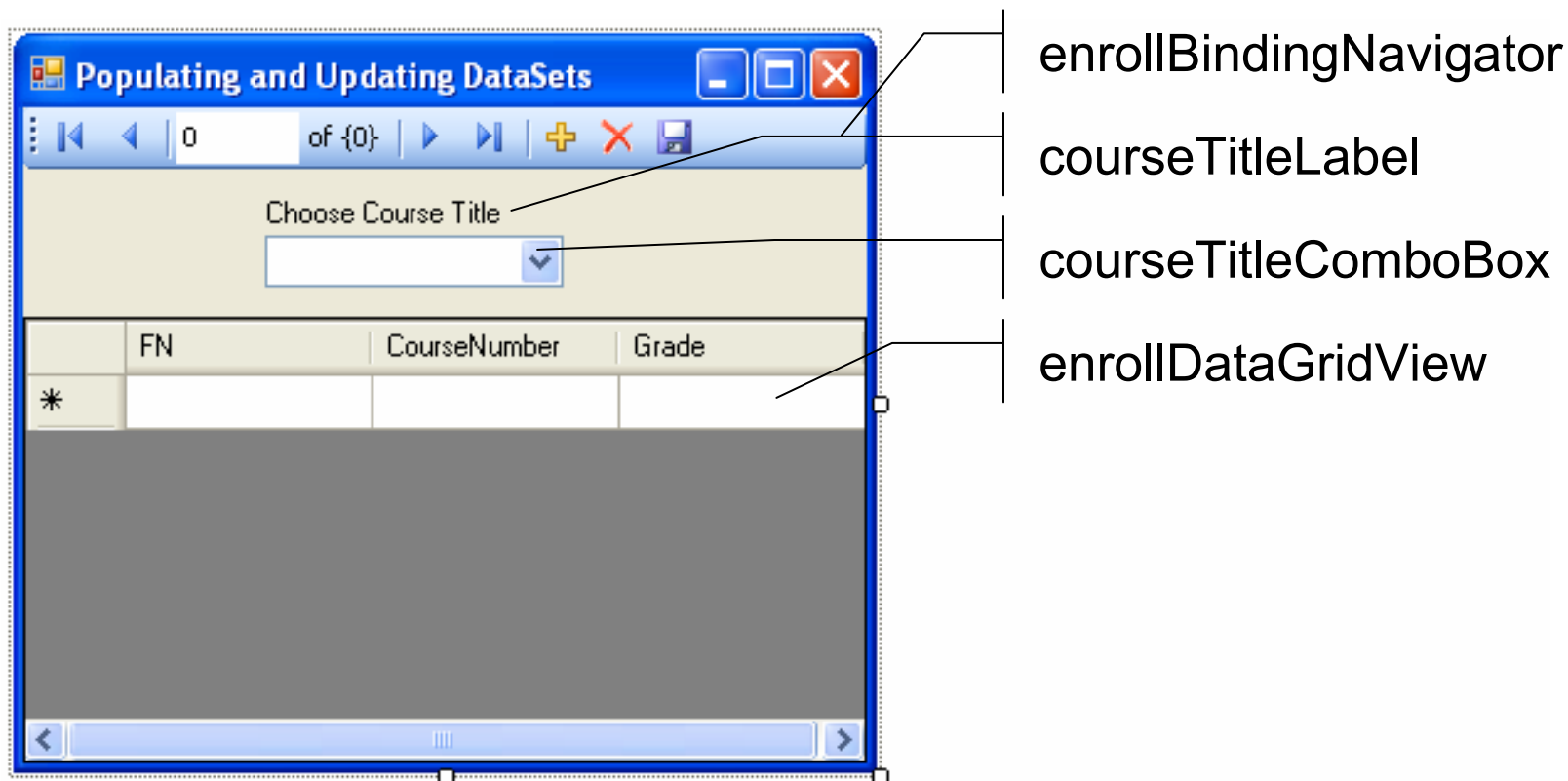
Изпълнение на заявката чрез натискане на бутона.

Промяна на номера на дисциплината според избраното заглавие.

Избор на заглавие на дисциплина. **DataGridView** изобразява съответните данни от таблицата **Enroll**.

Потребителят променя данни.

1. Създаване на нов **Windows Application** проект.
2. Свързване на приложението към базата данни **ManagementEnroll** чрез използване на **Data Source Configuration Wizard**, избиране на таблицата **Enroll** като базов обект с данни и влачене на **Enroll**.

managementEnrollDataSet

enrollBindingSource

enrollTableAdapter

enrollBindingNavigator

3. Създаване на заявка на **TableAdapter**

- **<R> enrollDataAdapter** ⇒ **Add Query ...** ⇒ **Search Criteria Builder**

Search Criteria Builder

Choose an existing query or enter a new query below. A ToolStrip will be added to the form to run the query. To edit an existing query or use stored procedures use the Configure command on the TableAdapter in the DataSet Designer.

Select data source table:
ManagementEnrollDataSet.Enroll

Select a parameterized query to load data:

New query name: FillByCourseNumber

Existing query name:

Query Text:
SELECT FN, CourseNumber, Grade FROM dbo.Enroll WHERE CourseNumber=@CourseNumber

Sample: SELECT ColumnName1, ColumnName2 FROM TableName WHERE ColumnName1 = @ParameterName

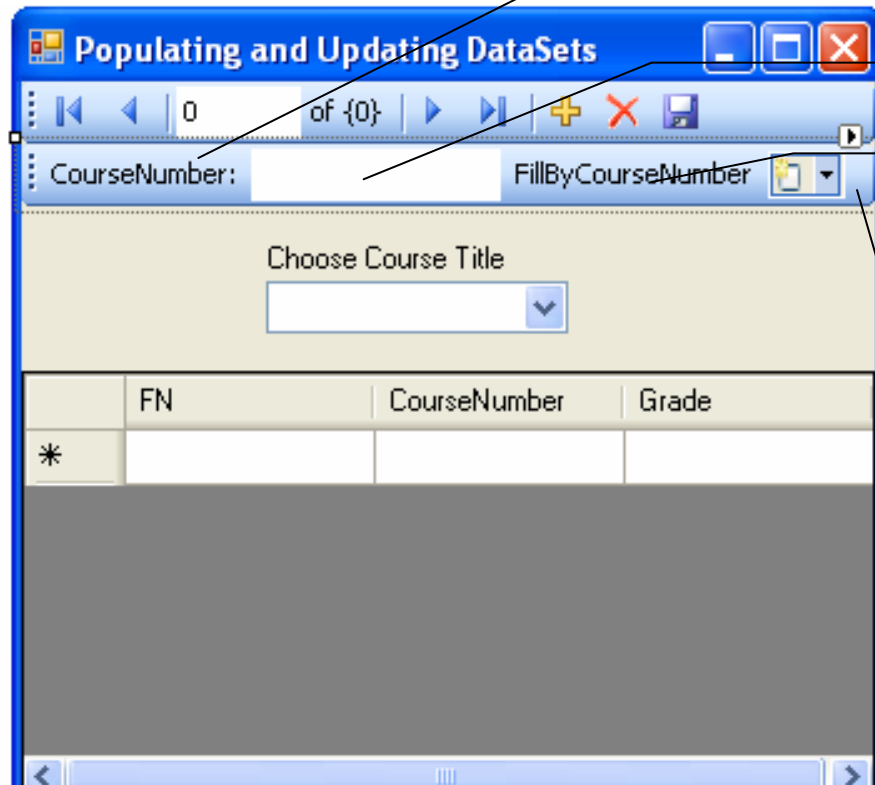
Query Builder...

OK Cancel

Заявката се появява като метод **FillByCourseNumber**

SELECT оператор с параметър

⇒ **OK**

courseNumberToolStripLabel

courseNumberToolStripTextBox

fillByCourseNumberToolStripButton

fillByCourseNumberToolStrip се добавя към формата; приема входните параметри, необходими за заявката, също така и бутон за изпълнение на заявката.

managementEnrollDataSet

enrollBindingSource

enrollTableAdapter

enrollBindingNavigator

fillByCourseNumberToolStrip

```
using System;  
using System.Collections.Generic;  
using System.ComponentModel;  
using System.Data;  
using System.Drawing;  
using System.Text;  
using System.Windows.Forms;  
using System.Data.SqlClient;
```

```
namespace PopulatingAndUpdatingDataSets  
{  
    public partial class Form1 : Form  
    {  
        private string courseNumber;  
  
        public Form1()  
        {  
            InitializeComponent();  
        }  
    }  
}
```

```
private void enrollBindingNavigatorSaveItem_Click(object sender,
                                                EventArgs e)
{
    this.Validate();
    this.enrollBindingSource.EndEdit();
    this.enrollTableAdapter.Update(this.managementEnrollDataSet.Enroll);
}
```

```
private void Form1_Load(object sender, EventArgs e)
{
    this.enrollTableAdapter.Fill(this.managementEnrollDataSet.Enroll);
    try
    {
        // Декларация на инстанция на SqlDataAdapter с команда select и
        // connection string
        string connectionString = "Data Source=Mania;" +
            "Initial Catalog=ManagementEnroll;Integrated Security=True";
        string selectCommand =
            "SELECT CourseNumber, Title FROM Courses";
        SqlDataAdapter adapter =
            new SqlDataAdapter (selectCommand, connectionString);
    }
}
```



```
// Декларация на инстанция на SqlCommandBuilder, за да
// генерира автоматично команди за една таблица, използвани
// със SqlDataAdapter
SqlCommandBuilder commandBuilder =
    new SqlCommandBuilder(adapter);

// Декларация на DataTable и инициализация с низа Courses
DataTable table = new DataTable("Courses");

// Установяване на информация за сравняване на низовете в
// таблицата
table.Locale = System.Globalization.CultureInfo.InvariantCulture;

// Използване на метода Fill на адаптера за попълване на
// таблицата
adapter.Fill (table);

// Създаване на нов DataSet
DataSet dataSet = new DataSet();

// Добавяне на таблица към колекцията Tables на DataSet
dataSet.Tables.Add (table);
```

```
// Свързване на контрола courseTitleComboBox към таблицата
// Courses и установяване като източник на данни за този контрол
// таблицата Courses в dataSet
courseTitleComboBox.DataSource = dataSet.Tables["Courses"];

// Установява изобразяване на стълба Title в контрола
// courseTitleComboBox
courseTitleComboBox.DisplayMember = "Title";

// Установява съответния стълб CourseNumber на изобразявания
// стълб Title
courseTitleComboBox.ValueMember = "CourseNumber";

// Обновява номера на дисциплината според избраното заглавие
// на дисциплина
UpdateTable();

// Добавя манипулатор на събитието SelectedIndexChanged на
// контрола courseTitleComboBox
courseTitleComboBox.SelectedIndexChanged += new
    System.EventHandler(comboBox_SelectedIndexChanged);
}
catch (SqlException exp)
{
    MessageBox.Show(exp.Message);
}
}
```

```
private void UpdateTable()
{
    // Изчиства текста в courseNumberToolStripTextBox
    courseNumberToolStripTextBox.Text = "";

    // Обновява номера на дисциплината според избраното заглавие на
    // дисциплина
    courseNumber = courseTitleComboBox.SelectedValue.ToString();
}
```

```
private void comboBox_SelectedIndexChanged(object sender,
                                           EventArgs e)
{
    // Обновява номера на дисциплината според избраното заглавие на
    // дисциплина
    UpdateTable();

    // Установява текста в courseNumberToolStripTextBox -
    // номер на дисциплината
    courseNumberToolStripTextBox.Text = courseNumber;
}
```

```
private void fillByCourseNumberToolStripButton_Click(object sender,
                                                    EventArgs e)
{
    try
    {
        this.enrollTableAdapter.FillByCourseNumber
            (this.managementEnrollDataSet.Enroll,
             ((int)(System.Convert.ChangeType
                 (courseNumberToolStripTextBox.Text, typeof(int))));
    }
    catch (System.Exception ex)
    {
        System.Windows.Forms.MessageBox.Show(ex.Message);
    }
}
```

```
public virtual int FillByCourseNumber
    (ManagementEnrollDataSet.EnrollDataTable dataTable, int CourseNumber) {
    this.Adapter.SelectCommand = this.CommandCollection[1];
    this.Adapter.SelectCommand.Parameters[0].Value =
                                                ((int)(CourseNumber));

    if ((this.ClearBeforeFill == true)) {
        dataTable.Clear();
    }
    int returnValue = this.Adapter.Fill(dataTable);
    return returnValue;
}
```

```
namespace PopulatingAndUptadingDataSets
{
    partial class Form1
    {
        private System.ComponentModel.IContainer components = null;

        protected override void Dispose(bool disposing) { ... }

        #region Windows Form Designer generated code

        private void InitializeComponent()
        {
            this.enrollBindingNavigator =
                new System.Windows.Forms.BindingNavigator(this.components);

            this.enrollBindingNavigatorSaveItem =
                new System.Windows.Forms.ToolStripButton();

            this.enrollDataGridView = new System.Windows.Forms.DataGridView();
            this.courseTitleLabel = new System.Windows.Forms.Label();
            this.courseTitleComboBox = new System.Windows.Forms.ComboBox();
        }
    }
}
```

```
this.enrollBindingSource =  
    new System.Windows.Forms.BindingSource(this.components);  
this.managementEnrollDataSet =  
    new PopulatingAndUpdatingDataSets.ManagementEnrollDataSet();  
this.enrollTableAdapter =  
    new PopulatingAndUpdatingDataSets.  
    ManagementEnrollDataSetTableAdapters.EnrollTableAdapter();  
this.fillByCourseNumberToolStrip =  
    new System.Windows.Forms.ToolStrip();  
this.courseNumberToolStripLabel =  
    new System.Windows.Forms.ToolStripLabel();  
this.courseNumberToolStripTextBox =  
    new System.Windows.Forms.ToolStripTextBox();  
this.fillByCourseNumberToolStripButton =  
    new System.Windows.Forms.ToolStripButton();  
  
this.enrollBindingNavigator.BindingSource = this.enrollBindingSource;  
  
this.enrollBindingNavigatorSaveItem.Click +=  
    new System.EventHandler(this.enrollBindingNavigatorSaveItem_Click);
```

```
this.enrollDataGridView.DataSource = this.enrollBindingSource;  
this.enrollDataGridView.Dock =  
    System.Windows.Forms.DockStyle.Bottom;
```

```
this.courseTitleLabel.Text = "Choose Course Title";
```

```
this.enrollBindingSource.DataMember = "Enroll";  
this.enrollBindingSource.DataSource = this.managementEnrollDataSet;
```

```
this.managementEnrollDataSet.DataSetName =  
    "ManagementEnrollDataSet";
```

```
this.enrollTableAdapter.ClearBeforeFill = true;
```

```
this.fillByCourseNumberToolStrip.Text =  
    "fillByCourseNumberToolStrip";
```

```
this.courseNumberToolStripLabel.Text = "CourseNumber:";
```

```
this.courseNumberToolStripTextBox.Name =  
    "courseNumberToolStripTextBox";
```



```
this.fillByCourseNumberToolStripButton.Text = "FillByCourseNumber";
this.fillByCourseNumberToolStripButton.Click += new
    System.EventHandler(this.fillByCourseNumberToolStripButton_Click);

this.Controls.Add(this.fillByCourseNumberToolStrip);
this.Controls.Add(this.courseTitleComboBox);
this.Controls.Add(this.courseTitleLabel);
this.Controls.Add(this.enrollDataGridView);
this.Controls.Add(this.enrollBindingNavigator);
this.Name = "Form1";
this.Text = "Populating and Updating DataSets";
this.Load += new System.EventHandler(this.Form1_Load);
}
#endregion

private ManagementEnrollDataSet managementEnrollDataSet;
private System.Windows.Forms.BindingSource enrollBindingSource;
private PopulatingAndUpdatingDataSets.
    ManagementEnrollDataSetTableAdapters.EnrollTableAdapter
    enrollTableAdapter;
private System.Windows.Forms.BindingNavigator enrollBindingNavigator;
...
```

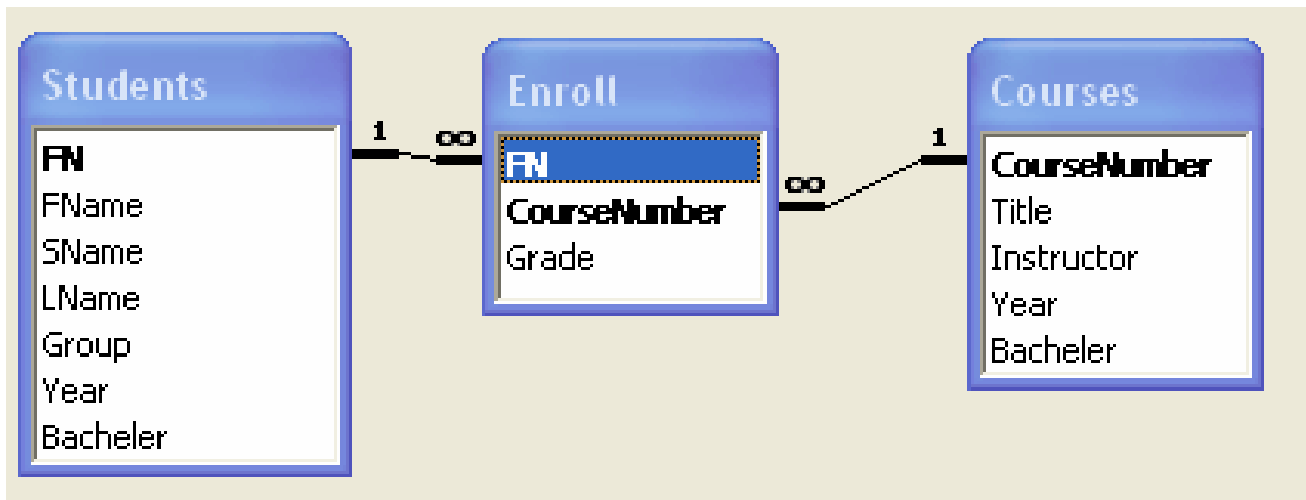
```
private System.Windows.Forms.ToolStripButton  
    enrollBindingNavigatorSaveItem;  
private System.Windows.Forms.DataGridView enrollDataGridView;  
private System.Windows.Forms.Label courseTitleLabel;  
private System.Windows.Forms.ComboBox courseTitleComboBox;
```

```
private System.Windows.Forms.ToolStrip fillByCourseNumberToolStrip;  
private System.Windows.Forms.ToolStripLabel  
    courseNumberToolStripLabel;  
private System.Windows.Forms.ToolStripTextBox  
    courseNumberToolStripTextBox;  
private System.Windows.Forms.ToolStripButton  
    fillByCourseNumberToolStripButton;
```

```
}  
}
```

Пример: Записване на студенти в избираеми дисциплини

База данни MyDB (MS Access) – информация за студенти (Students), избираеми дисциплини (Courses) и записване на студенти в желаните дисциплини (Enroll).

При въвеждане на факултетен номер намира студент, изобразява списък от избираеми дисциплини и добавя студента с избраната дисциплина в таблицата **Enroll**.

Студенти - избираеми дисциплини

Факултет ФКСУ

Факултетен номер:

Тип:

- Бакалавър
- Магистър

Собствено име: Фамилно име:

Курс:

- 1 курс
- 2 курс
- 3 курс
- 4 курс

UML програмиране
 Програмиране на C#

	CourseN	Title	Instructo	Year	Bach
▶	1	UML пр	гл. ас. Д	1	☐
	2	Програ	доц. Ма	1	☐

```
using System;
using System.Drawing;
using System.Collections;
using System.ComponentModel;
using System.Windows.Forms;
using System.Data;
using System.Data.OleDb;
```

```
namespace StudentsDB
```

```
{
    public class StudentForm : System.Windows.Forms.Form
    {
        private System.Windows.Forms.Label facultyLabel;
        private System.Windows.Forms.Label FacultyNumberLabel;
        private System.Windows.Forms.TextBox facultyNumberTextBox;
        private System.Windows.Forms.Button find;
        private System.Windows.Forms.GroupBox type;
        private System.Windows.Forms.RadioButton becheler;
        private System.Windows.Forms.RadioButton master;
        private System.Windows.Forms.Label firstNameLabel;
        private System.Windows.Forms.TextBox firstName;
        private System.Windows.Forms.Label lastNameLabel;
```

```
private System.Windows.Forms.TextBox lastName;
private System.Windows.Forms.GroupBox year;
private System.Windows.Forms.RadioButton year4;
private System.Windows.Forms.RadioButton year3;
private System.Windows.Forms.RadioButton year2;
private System.Windows.Forms.RadioButton year1;
private System.Windows.Forms.CheckedListBox courses;
private System.Windows.Forms.Button add;
private System.Windows.Forms.Button clear;
private System.Data.OleDb.OleDbConnection oleDbConnection1;
private System.Data.OleDb.OleDbDataAdapter oleDbDataAdapter1;
private System.Data.OleDb.OleDbCommand oleDbSelectCommand1;
private System.Data.OleDb.OleDbCommand oleDbInsertCommand1;
private System.Data.OleDb.OleDbCommand oleDbUpdateCommand1;
private System.Data.OleDb.OleDbCommand oleDbDeleteCommand1;
private System.Data.DataSet dataSet1;
private System.Data.DataSet dataSet2;
private System.Data.DataSet dataSet3;
private System.Windows.Forms.DataGrid dataGrid1;
private System.ComponentModel.Container components = null;
```

```
public StudentForm()
{
    InitializeComponent();
    Reset();
}
```

```
protected override void Dispose( bool disposing )
{
    if( disposing )
    {
        if (components != null)
        {
            components.Dispose();
        }
    }
    base.Dispose( disposing );
}
```

#region Windows Form Designer generated code

private void InitializeComponent()

{ // ...

this.find.Click += new System.EventHandler(this.find_Click);

this.add.Click += new System.EventHandler(this.add_Click);

this.clear.Click += new System.EventHandler(this.clear_Click);

// oleDbConnection1

this.oleDbConnection1.ConnectionString =

@ "Jet OLEDB:Global Partial Bulk Ops=2;

Jet OLEDB:Registry Path=;Jet OLEDB:Database Locking Mode=1;

Data Source=""F:\Mania\C#\MyDB.mdb"";Jet OLEDB:Engine Type=5;

Provider=""Microsoft.Jet.OLEDB.4.0"";Jet OLEDB:System database=;

Jet OLEDB:SFP=False;persist security info=False;

Extended Properties=;Mode=Share Deny None;

Jet OLEDB:Encrypt Database=False;

Jet OLEDB:Create System Database=False;

Jet OLEDB:Don't Copy Locale on Compact=False;

Jet OLEDB:Compact Without Replica Repair=False;

User ID=Admin;Jet OLEDB:Global Bulk Transactions=1";


```
// OleDbDataAdapter1 – конфигуриране
// SELECT CourseNumber, FN, Grade FROM Enroll WHERE
// (CourseNumber = ?) AND (FN = ?)
this.OleDbDataAdapter1.DeleteCommand = this.OleDbDeleteCommand1;
this.OleDbDataAdapter1.InsertCommand = this.OleDbInsertCommand1;
this.OleDbDataAdapter1.SelectCommand = this.OleDbSelectCommand1;
this.OleDbDataAdapter1.TableMappings.AddRange(
    new System.Data.Common.DataTableMapping[] {
        new System.Data.Common.DataTableMapping("Table", "Enroll",
            new System.Data.Common.DataColumnMapping[] {
                new System.Data.Common.DataColumnMapping
                    ("CourseNumber", "CourseNumber"),
                new System.Data.Common.DataColumnMapping ("FN", "FN"),
                new System.Data.Common.DataColumnMapping
                    ("Grade", "Grade")}}));
this.OleDbDataAdapter1.UpdateCommand = this.OleDbUpdateCommand1;

// StudentForm
this.Closing += new System.ComponentModel.CancelEventHandler
    (this.MemberFormClosing);

#endregion
```

```
[STAThread]
static void Main()
{
    Application.Run(new StudentForm());
}

public void Reset()
{
    facultyNumberTextBox.Text="";
    firstName.Text="";
    lastName.Text="";
    becheler.Checked=true;      // бакалавър
    year1.Checked=true;        // 1 курс
    courses.Items.Clear();
}

private void clearClicked(object sender, EventArgs e)
{
    Reset();
}
```

```
private void find_Click(object sender, System.EventArgs e)
{
    int year=0;
    bool type=true;           // бакалавър
    try
    {
        // Запълване на dataSet1 с данни за студент от
        // таблицата Students с търсения факултетен номер
        if (facultyNumberTextBox.Text != "")
        {
            dataSet1.Clear();
            OleDbDataAdapter1.SelectCommand.CommandText =
                "SELECT * FROM STUDENTS WHERE FN= "
                +int.Parse(facultyNumberTextBox.Text)+"";
            OleDbDataAdapter1.Fill(dataSet1, "Students");
            dataGrid1.SetDataBinding(dataSet1, "Students");
        }
    }
}
```

```
try {  
    // Извличане на данните от таблицата Students,  
    // която се съдържа в dataSet1 – свойство Tables  
    DataTable dataTable1=dataSet1.Tables["Students"];  
    if (dataTable1.Rows.Count != 0) {  
        firstName.Text=(string)dataTable1.Rows[0][1];  
        lastName.Text=(string)dataTable1.Rows[0][3];  
        type=(bool)dataTable1.Rows[0][6];  
        becheler.Checked=type;  
        master.Checked=!type;  
        year=(int)dataTable1.Rows[0][5]  
        switch(year) {  
            case 1: year1.Checked=true; break;  
            case 2: year2.Checked=true; break;  
            case 3: year3.Checked=true; break;  
            case 4: year4.Checked=true; break;  
            default:  
                MessageBox.Show("Грешни данни за курс");  
                break;  
        }  
    }  
}
```

```
catch(System.Data.OleDb.OleDbException e1) {  
    MessageBox.Show(e1.Message);  
}
```

```
// Запълване на dataSet2 с данни за избираеми дисциплини за курса  
// и типа на студента от таблицата Courses
```

```
dataSet2.Clear();  
OleDbCommand cmd;  
cmd = new OleDbCommand("SELECT * FROM Courses "+  
    "WHERE Year = @Year AND Type = @Type", oleDbConnection1);  
cmd.Parameters.Add("@Year",OleDbType.Integer).Value=year;  
cmd.Parameters.Add("@Type", OleDbType.Boolean).Value=type;  
oleDbDataAdapter1.SelectCommand = cmd;  
oleDbDataAdapter1.Fill(dataSet2, "Courses");
```

```
courses.Items.Clear();
try
{ // Извличане на данните от таблицата Courses,
  // която се съдържа в dataSet2 – свойство Tables
  DataTable dataTable2=dataSet2.Tables["Courses"];
  foreach (DataRow row in dataTable2.Rows) {
    // Добавяне на избираемите дисциплини в списъка
    courses.Items.Add(row[1]);
  }
}
catch(System.Data.OleDb.OleDbException e2)
{ MessageBox.Show(e2.Message); }
// Изобразяване на данните от таблицата Courses
dataGrid1.SetDataBinding(dataSet2, "Courses");
}
else MessageBox.Show("Неправилен факултетен номер");
}
catch(System.Data.OleDb.OleDbException ole)
{ MessageBox.Show(ole.Message); }
catch(InvalidOperationException ex)
{ MessageBox.Show(ex.Message); }
}
```

```
private void addClick(object sender, System.EventArgs e)
{
    int courseNumber;
    string courseTitle;
    int fNumber;
    try
    { fNumber=int.Parse(facultyNumberTextBox.Text);
        try
        { // Извличане на данните от таблицата Courses,
          // която се съдържа в dataSet2 – свойство Tables
          DataTable dataTable2=dataSet2.Tables["Courses"];
          foreach (DataRow row in dataTable2.Rows)
          { courseNumber=(int)row[0];
            courseTitle=(string)row[1];
            // Добавяне на избраните дисциплини от студента в Enroll
            System.Collections.IEnumerator en=courses.Items.GetEnumerator();
            while ( en.MoveNext() )
            { int i=courses.Items.IndexOf(en.Current);
              if((courses.GetItemChecked(i)==true) &&
                (courses.GetItemText(en.Current).Equals(courseTitle)))
              {
```

```
OleDbCommand cmd;

// Създаване на SelectCommand за Enroll
cmd = new OleDbCommand ("SELECT * FROM Enroll",
                        OleDbConnection1);
OleDbDataAdapter1.SelectCommand = cmd;

// Създаване на InsertCommand за Enroll
cmd = new OleDbCommand
    ("INSERT INTO Enroll (CourseNumber, FN) " +
     "VALUES (?,?)", OleDbConnection1);
cmd.Parameters.Add("@CourseNumber",
                  OleDbType.Integer, 4).Value=courseNumber;
cmd.Parameters.Add("@FN", OleDbType.Integer,4).Value =
                                                                    fNumber;

OleDbDataAdapter1.InsertCommand = cmd;

// Запълване на dataSet3 с таблицата Enroll
OleDbDataAdapter1.Fill(dataSet3, "Enroll");

// Изобразяване на dataSet3 в dataGrid1
dataGrid1.SetDataBinding(dataSet3, "Enroll");
```



```
// Отваряне на връзката
oleDbDataAdapter1.InsertCommand.Connection.Open();

// Изпълнение на командата InsertCommand
oleDbDataAdapter1.InsertCommand.ExecuteNonQuery();

// Затваряне на връзката
oleDbDataAdapter1.InsertCommand.Connection.Close();
}
}
}
}
}
catch (System.Data.OleDb.OleDbException e2)
{
    MessageBox.Show(e2.Message);
}
}
catch (InvalidOperationException invalidEx)
{
    MessageBox.Show(invalidEx.Message);
}
}
```

```
private void memberFormClosing(object sender,  
    System.ComponentModel.CancelEventArgs e)
```

```
{
```

```
    DialogResult key=MessageBox.Show  
    ("Сигурен ли сте, че искате да прекъснете?",  
    "Потвърждение", MessageBoxButtons.YesNo,  
    MessageBoxIcon.Question);  
    e.Cancel=(key==DialogResult.No);
```

```
}
```

```
}
```

```
}
```